

Warszawa 31 stycznia 1919.

L. Dz. 330/5 dnia 1 / II 1919

załącz. Wydział

330/5

Wydział Polityczny.

R A P O R T D Z I E N N Y Nr.1.

1. Wedle wiadomości ostatnich prowadzą Niemcy akcję bolszewicką wśród wojska polskiego, by wobec Koalicji stworzyć pozór, że wojna przeciw Polakom jest walką z anarchją.
2. Naczelna Rada Ludowa dąży do rozejmu z Niemcami, by armję 15.000 postawić dla zajęcia Litwy.
3. Deklarację Rządu Polskiego przeciw wywodom ministra Svehla wysyła się do Ag. Havasa i Reutersa oraz Komitetu Narodowego, by złożył ją z ustnym komentarzem w formie aide mémoire Rządom Koalicji.
4. Delegację Cieszyńskiej Rady Narodowej poinformowano o krokach rządu w sprawie ks. Cieszyńskiego w Koalicji.
5. Prasa Ukraińska pisze o misji Prokopowicza, przywiązując do niej dużą wagę, szczególnie w kwestji wyjaśnienia stosunku Polski do zjednoczonej z Galicją Wschodnią Rzeczpospolitej Ukraińskiej. Podkreśla się jej oficjalny charakter i uzależnia od jej wyniku sprawę wyjazdu posła Karpińskiego do Warszawy. M. S. Z. udzieli prasie warszawskiej wyjaśnień w tej sprawie.
6. W odesie lądują wojska greckie dla wzmocnienia załogi koalicyjnej.
7. W przewidywaniu rychłego wyjazdu Dyrektorjatu z Kijowa do Winnicy w obawie przed bolszewikami, donosi tamtejsze poselstwo polskie, że Kijów również opuści.
8. W Bessarabji wybuchł bunt przeciw Rumunom zorganizowany przez Ukraińców.

Zważywszy usiłowania czesko-ukraińskie odcięcia Polski od Rumunji, należałoby niezwłocznie wysłać specjalnego agenta dla akcji zapobiegawczej w Rumunji.

9. Lieutenant Foster wyjechał z Pragi do Wiednia dla porozumienia się ze swoją władzą.
10. Generał Barthélemy bawi jeszcze we Lwowie. O akcji jego M. S. Z. dokładnych wiadomości nie posiada i pośrednią tylko drogą dowiaduje się, że dąży on do rychłego zawarcia rozejmu.
11. Nadeszła depesza od Pichona do Ministra Paderewskiego.

Naczelnik Wydziału Politycznego.

H. Gady

Wydział Polityczny.

Raport dzienny Nr. 2 I lutego.

1/ Według wiadomości przywiezionych przez pułk. Wade ^{układy o rozejm} ~~na~~ odróżniono Pado 5-go. Pośredniczył ksiądz belgijski, którego stanowisko następczo początkowo wielkie trudności. W rezultacie jednak gen. Barthélemy zdołał ~~z~~ eliminować szkodliwy wpływ belga, przekonać go. Raport bardzo pomyślny odszedł do marszałka Focha. Wade zwrócił uwagę z naciskiem na zmęczenie wśród ludności Lwowa, które przerzuciło się już na polską armję tam walczącą i wskazuje na konieczność rychłego zawarcia rozejmu.

2/ Lieutenant Foster powrócił z Pragi i Wiednia skąd w razie szefem misji amerykańskiej Coolidge'm i wysłał raport o sprawie czeskiej do Lansinga po myśli ~~o rękach czeskiej~~. ^{zyczeń polskich.}

Foster i Wade zapewniają, że czesi dostaną rozkaz cofnięcia wojsk ze Śląska i że w przewidywaniu tego dążą do najrychlejszego zawarcia rozejmu.

3/ Nadeszła depecha do Komitetu Narodowego z relacją o uchwale Komisji koalicyjnej w sprawie Śląska, wedle której koalicja okupować będzie terytorjum sporne.

Należałoby domagać się od Koalicji ażeby okupacja taka rozciągała się nie tylko na terytorjum zakwestjonowane przez Czechów, ale na całość spornych terenów, to znaczy również Morawską Ostrawę, Spisz, Orawę i Czaczę. Pożądaniem byłoby również zwrócić uwagę Komitetu Narodowego by terytorja okupowane były nie przez wojska włoskie.

Postanowienie o wiadomościach tych nie informować misji angielskiej i amerykańskiej, aby ich do dalszej akcji nie zniechęcać.

4/ Wobec przyjęcia warunków polskich zajęcia Litwy przez rząd niemiecki palącą staje się kwestja uruchomienia armji Dowbora Muśnickiego z Księstwa, aktualną jest zatem sprawa ustanowienia linii demarkacyjnej w Księstwie i zawarcia rozejmu. Wskazaniem jest poinformować o tem misję angielską w Warszawie.

5/ Bawiącego w Warszawie korespondenta Illustration p. Vauchet Ministerstwo Spraw Zewnętrznych informuje o sprawie Cieszyńskiej, żydowskiej i innych aktualnych.

6/ Dyrektorjat opuścił Kijów i bawi w Winnicy.

7/ Komunikacja z Kijowem jest od dwóch dni przzerwana.

8/ Kurjer Poselstwa w Kijowie, który opuścił 27 Kijów donosi, że członkowie Poselstwa wyjeżdżają do Winnicy z zamiarem przedostania się do Odessy.

9/ W miarodajnych sferach ukraińskich dyskutowaną jest bardzo poważnie kwestja federacji Ukrainy z Czechami, i Jugosławją.

Mó*o* niej prezes Ministrów Czechowski.

St. Gady

Warszawa, dn. 3 lutego 1919

WYDZIAŁ POLITYCZNY.

Raport dzienny Nr. 3-ci.

1/ Pułk. Wade wysyła jutro swego kurjera do Wiednia. Wagonem tym samym wyjechać ma p. Pułaski ze swoim sztabem; jutro we wtorek odjedzie więc cały kurjer M.S.Z. do Szwajcarji i Paryża.

2/ Depesza p. Dłuskiego donosi, że pisma notyfikacyjne dotąd rządowi koalicji doręczone nie zostały. ~~Zauważyć należy~~, że pisma te do ministrów spraw zagranicznych, które wiezie delegacja p. Dłuskiego podpisane były przez ministra Wasilewskiego, zatem odnowione być muszą.

3/ Nadchodzą wiadomości o utworzeniu Rady Wyzwolenia Besarabji, która proklamuje walkę przeciw reakcji rumuńskiej.

Pilną jest zatem sprawa wysłania agenta dyplomatycznego rządu do Rumunii, ewentualnie przy sposobności wyjazdu kurjera pułk. Wade.

4/ Komunikat oficjalny sztabu ukraińskiego donosi o zetknięciu się wojsk ukraińskich z czecho-słowackimi pod Marmarosz Szyget, Uzkiem i Jasinowem do wspólnej walki z Węgrami.

5/ Misja ukraińska w liczbie 60 członków nie została wpuszczona do Szwajcarji i Francji.

6/ W mowie oficjalnej oświadczył Winniczenko, że układ z koalicją w Odessie nie doprowadził do rezultatów, to znaczy ^{do} uznania republiki ukraińskiej.

7/ Ta sama mowa z 25 stycznia zdradza szczegóły rokowań dyrektorjatu z przedstawicielami bolszewików Manuilskim i Rakowskim. Układy te zapewne z powodu braku sił u bolszewików nie doprowadziły do rezultatu.

8/ Jutro we wtorek wyjeżdża kap. Rawlings do Wiednia na spotkanie misji koalicyjnej, która udaje się do Pragi i Warszawy.

9/ Sztab donosi, że do ~~Legacji~~ ^{Bytonia} przybyła misja angielska celem nawiązania rokowań o dzierżawę Górno-sląskich kopalń. Niemcy godzą się na dzierżawę 30-letnią pod warunkiem, że kopalnie nie dostaną się w ręce polskie.

10/ Dyplomatyczni kurjerzy konsula polskiego Rose'go w Berlinie są przez urzędy zagraniczne niemieckie uznani i ułatwienia przejazdu są im

zapewnione. WOJSK POLSKICH
ADJUTANT GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 332/5 dnia 4 / II 1919 r. Naczelnik Wydziału Politycznego:

załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Al. Gadowski

Warszawa, dn. 6 lutego 1919

333/5

Wydział Polityczny
Raport dzienny Nr. 4-y.

1/ Wbrew warunkom przyjętym przez rozejm z dn. 2 b.m. czesi nie przepuszczają dotąd misji dyplomatycznych /hr. Lamesan/.

2/ Pułk. Wade komunikuje, że komunikacja radjograficzna z krążownikiem angielskim jest przywrócona i że stoi on do naszej dyspozycji.

3/ Niemcy przyjęli wszystkie warunki polskie odnośnie do wprowadzenia administracji polskiej na Litwie.

4/ Pułk. Wade zawiadania oficjalnie, że dnia 2 b.m. wyjechała z Paryża misja koalicyjna dla niesienia pomocy Polsce. W skład jej wejdzie jako przedstawiciel Anglii pułk. Tallent.

5/ Poleceno posłowi Gałeczekiemu w Wiedniu zbadać w Poselstwie Szwajcarskim i Duńskim czy udzielonem będzie agrément p. Zygmuntowi Michałowskiemu jako chargé d'affaires w Stockholmie i p. Augustowi Zaleskiemu jako chargé d'affaires w Kopenhadze. *oficium*

6/ Według pogłoski raportowanej M.S.Z. z Niemiec odbywa się pomiędzy grupą reprezentowaną przez Erzbergera a amerykańskimi wymiana myśli na temat związku niemiecko-amerykańskiego. Niemcy chcą oddać Stanom Zjednoczonym kontrolę swego gospodarczego życia wzamian za pomoc i polityczne gwarancje.

7/ Mowa jest o propozycji amerykańskiej w myśl której Stany Zjednoczone objęłyby wszystkie długi rosyjskie zagranicą wzamian za dzierżawę Kamczatki.

8/ Amerykanie wnieśli podobno już projekt utworzenia wspólnego banku emisyjnego dla Francji, Wielkiej Brytanji i Stanów Zjednoczonych z kapitałem 300 miliardów dolarów. Zysk emisyjny obrócony ma być na pokrycie kosztów wojny. Mocarstwa te obowiązują się na 50 lat zaniechać wszelkich emisji bankowych i stworzyć wspólną jednostkę monetarną.

H. Gady

